

Maa- ja metsätalousministeriö
viite: lausuntopyyntö, diaarinumero 1213/06.02/2018

Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry:n lausunto luonnoksesta susikannan hoitosuunnitelmaksi

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry:ltä lausuntoa luonnoksesta susikannan hoitosuunnitelmaksi. Kiitämme ministeriötä mahdollisuudesta osallistua susikannan hoitosuunnitelman valmistelutyöryhmän työskentelyyn, lausuntopyynnöstä sekä Suomen Kennelliiton huomiointia mahdollisena osallistujana hankkeessa ”Riistavahinkokeskus – sähköinen tiedonjakopalvelu kansalaisille”.

Yleiset kommentit

Suomessa metsästys on yhteisöllinen luontoharrastus, jossa koira saa toteuttaa sen hyvinvoinnin kannalta elintärkeää lajin- ja rodunomaista käyttäytymistä. Riistakantojen hoidon lisäksi metsästäjillä koirineen on merkittävä rooli liikenneonnettomuuksissa vahingoittuneiden riistaeläinten jäljittämiseksi, suurpetojen karkotuksissa asutuskeskuksista sekä vieraspetojen vähentämisessä lintujen pesimäalueilta. Suurpedot vaikeuttavat paitsi metsästystä, myös koirien koulutus- ja koetoimintaa luonnossa. Suomen Kennelliiton tavoitteena on pyrkiä turvaamaan metsästyskoirien käytön edellytykset maastossa.

Nykyisin koiravahingot, niiden uhka ja mahdollisten vahinkojen välttäminen rajoittavat Suomen Kennelliiton jäsenten harrastustoimintaa suurella osalla Suomea. Susikannan hoitosuunnitelman luonnokseen kirjattu lyhyen aikavälin tavoite suden pienimmästä elinvoimaisesta kannasta luo käsityksen, että susikannan osalta tilanne ei tule lähivuosina ainakaan helpottamaan toimintaamme. Koulutus- ja koetoiminnan lisäksi koirien käyttö myös metsästyksessä on jo osittain estynyt erityisesti hirvieläinten – etenkin peuran – tihentymäalueilla, jotka houkuttelevat luonnollisesti myös petoja. Pidemmän aikavälin tavoite suden suotuisasta suojelutasosta tarkoittaisi jo merkittävästi vaikeampaa tilannetta, ellei vahinkojen välttämiseksi saada aikaan merkittäviä toimenpiteitä.

Suomen Kennelliitto pitää susikannan hoitosuunnitelman luonnosta hyvänä siltä osin, että siinä nostetaan esille nykyinen ongelma suden aiheuttamien koiravahinkojen korvaamiseen liittyen. Luonnoksessa esitetään, että koiravahingot korvataan täysimääräisesti, korvaushakemusten käsittelyä pyritään nopeuttamaan ja että korvaukset maksetaan nopeasti. Pidämme ehdottoman tärkeänä sitä, että nämä asiat säilyvät selväsanaisesti kirjattuna myös lopullisessa hoitosuunnitelmassa ja toteutus on kirjausten mukaista.

Hoitosuunnitelman johdannossa sivulla 2 todetaan, että ”-- suomalaiseseen ja ruotsalaiseen metsästyskulttuuriin vahvasti kuuluva vapaana työskentelevän koiran käyttö metsästyksessä ja koirien arvo ja merkitys metsästäjille luovat haastavan ongelman ratkaistavaksi, varsinkin kun hirvieläinten – ja varsinkin hirven – metsästys ja kantojen koon hallinta ovat erityisen tärkeitä Ruotsille ja varsinkin Suomelle, jossa metsätalouden kansantaloudellinen merkitys on huomattava.”

Metsästyksen merkitys korostuu virkistyskäytön ja yhteiskunnalle tuotettavien palvelujen (kantojen sääntely, SRVA-toiminta) muodossa. Susien aiheuttamat ongelmat korostuvat silloin, kun metsään mennään koiran kanssa siten, että koira on kytkemättä vapaassa haussa. Koira voi työskennellä itsenäisesti etäällä ohjaajastaan, jolloin välitöntä kytkemismahdollisuutta ei ole. Suomalaisessa metsäisessä maastossa tämä on tyypillinen koiran käyttötapa paitsi hirvenmetsästyksessä, myös usein pienriistan metsästyksessä.

Suomen Kennelliitto haluaa tuoda esille myös sen, että vaikka hirven ja metsätalouden kansantaloudellinen merkitys onkin kiistaton, on metsästyksen ja siihen liittyvän koirien kouluttamisen vaikutus myös kansantalouteen kiistaton. Rekisteröityjä metsästäjiä Suomessa on noin 300 000. Metsästyskoirarotuihin kuuluvia koiria löytyy Suomessa lähes saman verran, joskaan kaikki eivät ole metsästyskäytössä. Monille metsästys on merkittävä liikuntamuoto ja koiran hankkineet metsästäjät harrastavat usein koiransa kanssa myös muutoin aktiivisesti. Tässä mielessä metsästyksen merkitys korostuu erityisesti väestötappioalueilla.

Yksittäiset huomiot

Koiravahinkojen korvaaminen

Luonnoksessa esitetään koiravahinkojen korvaamista täysimääräisesti. Lisäksi esitetään, että pyritään nopeuttamaan korvaushakemusten käsittelyä ja maksamaan korvaukset nopeasti. Täysimääräisten korvausten maksaminen ehdollistetaan kuitenkin jo hoitosuunnitelmassa määrärahojen riittävyteen viitaten. Tämä antaa jo lähtökohtaisesti mahdollisuuden poiketa tästä tavoitteesta hoitosuunnitelmaa toteutettaessa.

Esitämme sivulla 11 tehtyä viittausta määrärahojen riittävyteen poistettavaksi

- laatikko: teksti ”määrärahojen niin salliessa” pois

Koirien koe- ja koulutusmahdollisuudet on turvattava

Suurriistavirka-apu (SRVA) on riistanhoitoyhdistysten ylläpitämä organisaatio, joka välittää poliisille metsästäjien virka-apua suurriistakonflikteissa. Tavallisimpia SRVA-tehtäviä ovat onnettomuuksissa loukkaantuneiden hirvieläinten, suurpetojen ja villisikojen jäljestäminen sekä suurpetojen karkotukset taajaan asutuilta alueilta. Toiminta perustuu poliisin ja riistanhoitoyhdistysten välisiin sopimuksiin. Hälytysjärjestelmä käynnistyy poliisin antamalla virka-apupyynnöllä. Mukana olevat metsästäjät, koiranohjaajat ja metsästysseurat toimivat vapaaehtois pohjalta.

Eryisesti suurpetoja koskevissa SRVA-tilanteissa tarvitaan toimivia koiria, joita ei ole ilman käytännön mahdollisuuksia kouluttaa ja harjoittaa koiria.

Hoitosuunnitelman luonnoksen kappaleessa 2.2.3 Vahinkojen ennaltaehkäisy nostetaan sivun 22 toimenpidelaatikossa esille kaksi koirien käyttöön liittyvää asiaa:

- Luonnonvarakeskus julkaisee susien GPS-paikannustietoa internet-palvelussaan elokuun puolesta välistä seuraavan vuoden helmikuun loppuun. Pannoitettujen susien GPS-paikannustietoa tuotetaan ja julkistetaan mahdollisimman pienellä viiveellä teknologian ja lainsäädännön mahdollistamissa rajoissa.
- Suomen riistakeskus ja Suomen Metsästäjäliitto kannustavat ja neuvovat sudelta suojaavien koiratarhojen rakentamiseen sekä turvallisiin koirametsästyksen käytäntöihin susialueilla.

Nämä toimenpiteet ovat koe- ja koulutusmahdollisuuksien turvaamisen osalta riittämättömiä. Suomen Kennelliitto katsoo, että jo tunnistettujen ja tiedossa olevien, lähinnä ennaltaehkäisevien toimenpiteiden tiedottaminen ei lisää susien sietämistä eikä luo kestävä pohjaa susikannan hyväksyttävyydelle. Pannoitettujen susien rajallinen määrä ja GPS-paikannustiedon viivästetty näkyvyys auttaa jonkin verran tunnistettujen yksilöiden seuraamista ja niiden oleskelualueiden välttämistä. Pannointu on kuitenkin kallista ja tuottaa vain marginaalisen määrän tietoa susien läsnäolosta. Sulan maan aikana, ennen lumijälkien tutkimismahdollisuutta alueella reviiiriään pitävät sudet estävät lähes täysin koirien käytön maastossa.

Lopuksi

Tämän susikannan hoitosuunnitelman aikana tulisi käynnistää myös muita hankkeita esimerkiksi susihavaintojen ja havaintojen paikkatietojen avoimen datan tallentamiseksi ja näyttämiseksi. Toimivia malleja on jo muissa käyttötarkoituksissa olemassa, kuten porokello. Tämän hankkeen voisi liittää myös yhtenä osana esimerkiksi kappaleessa sivulla 51 esitettyyn hankkeeseen ”Riistavahinkokeskus – sähköinen tiedonjakopalvelu kansalaisille”.

On kiitettävää, että susikannan hoitosuunnitelmaa on valmisteltu yhdessä sidosryhmien kanssa ja suunnitelmassa korostetaan vuoropuhelun kehittämistä sekä niiden ihmisten vaikutusmahdollisuuksia, joiden elämää susikanta todella koskettaa. Suomen Kennelliitto pitää erittäin tärkeänä, että tämä toteutuu suunnitelman käytännön toimeenpanossa ja haluamme osaltamme olla mukana edistämässä rakentavaa yhteistyötä.

Espoossa 6.9.2019

Harri Lehkonen
hallituksen puheenjohtaja
Suomen Kennelliitto – Finska Kennelklubben ry